

دوره هشتم - سال چهارم
تاریخ چاپ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰

جمهوری اسلامی ایران
جمهوری اسلامی ایران

۱۸۳۸ شماره چاپ
۶۳۹ شماره ثبت

دو فوریتی

طرح استفساریه مفاد جزء(ب) بند(۴۶)
قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور

دوفوریت این طرح در جلسه علنی روز سه شنبه
مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ به تصویب رسید.

معاونت قوانین

با اسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

برابر برخی اطلاعات و اصله، بحثهایی در سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها مطرح است که از جمله آنها، افزایش قیمتها بیش از مجوز مذکور در جزء(ب) بند(۴۶) می‌باشد. از جمله احتمالات، استفاده از کلیت مجوز مذکور برای کل سال و استفاده از آن در ماههای پایانی است به منظور رفع این ابهام و تأکید بر مصوبه قانونی، بدین وسیله استفساریه جزء(ب) بند(۴۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور با قيد دوفوریت تقدیم می‌شود:

مصطفی مقدم - دهقانی نقدنر - کامران - فرهنگی - جیدرپور - بگلریان - پزشکیان - جمشیدزهی - ونایی - کوهی باغ‌آناری - غفاراس‌ماعیلی - قاضی پور - مقدسی - برنابلدادجی - رجائی - سید حسین حسینی - فولادگر - ابطحی - بهروز جعفری - زمانی - شبانپور - دهقان ناصر آبادی - عبدالرضامرادی - محمد رضا رضایی - سیدفتح الله حسینی - حاجی اصغری - صدر - آشوری - ذاکر - محبی نیا - مفتح - سقایی

طرح استفساریه مفاد جزء(ب) بند(۴۶)

قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور

استفساریه:

آیا مفاد جزء(ب) بند(۴۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور در مورد افزایش قیمت حاملهای انرژی و سایر کالاهای خدمات موضع قانون هدفمند کردن یارانه‌ها در سال ۱۳۹۰ بدین معناست که در سال جاری دولت نمی‌تواند در ماههای باقیمانده سال ۱۳۹۰ بیش از بیست درصد(۲۰٪) قیمت هریک از موارد مذکور را افزایش دهد؟

پاسخ:

بلی، مجوز مذکور در این بند متناسب با ماههای باقیمانده سال می‌باشد و دولت نمی‌تواند تمام یا سهم افزایش ماههای گذشته را در ماههای باقیمانده سال تجمعی نماید و قیمت فروش واحد هر کدام از موارد یاشده، می‌تواند حد اکثر بیست درصد (۲۰٪) نسبت به قیمت سال ۱۳۸۹ همان مورد افزایش یابد.

سوابق

قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور (مصوب ۱۳۹۰/۲/۱۹)

۴۶- در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵

الف- به دولت اجازه داده می‌شود سهم ماده (۱۱) قانون مزبور را به ماده (۷) آن اضافه کند.
همچنین سهم ماده (۸) با رعایت ماده (۱۴) قانون مذکور حداقل بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌گردد.
براین اساس مبالغ موضوع این حکم به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف-۱- کل درآمد حاصله پانصد و چهل هزار میلیارد (۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال شامل پانصد هزار میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بودجه شرکها و چهل هزار میلیارد (۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بودجه عمومی دولت

الف-۲- سهم خانوار و دولت موضوع موارد (۷) و (۱۱) قانون مذکور و سایر کالاهای خدمات یارانه‌ای چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

الف-۳- سهم تولید موضوع ماده (۸) قانون مزبور مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

ب- دولت نمی‌تواند قیمت انرژی و سایر کالاهای یارانه‌ای را بیش از بیست درصد (۲۰٪) نسبت به سال ۱۳۸۹ افزایش دهد.

ج- اختصاص هرگونه وجهی برای اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، غیر از وجود حاصل از محل اصلاح قیمت حاملهای انرژی و سایر کالاهای خدمات موضوع قانون هدفمند کردن یارانه‌ها بهجز یارانه‌های موضوع قانون بودجه، ممنوع است.

د- در اجرای تبصره بند (ب) ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها دولت مکلف است قیمت خوراک گاز و احدهای پتروشیمی را حداقل شصت و پنج درصد (۶۰٪) سبد صادراتی (بدون هزینه انتقال) و سایر خوراکهای واحدهای پتروشیمی را بدون هزینه‌های حمل و بارگیری بین هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) تا نود و پنج درصد (۹۵٪) متوسط بهای محموله‌های صادراتی، تعیین نماید.

قانون هدفمند کردن یارانه‌ها

ماده-۱- دولت مکلف است با رعایت این قانون قیمت حاملهای انرژی را

اصلاح کند:

الف- قیمت فروش داخلی بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید و گاز مایع و سایر مشتقات نفت، با لحاظ کیفیت حاملها و با احتساب هزینه‌های مترب (شامل حمل و نقل، توزیع، مالیات و عوارض قانونی) به تدریج تا پایان برنامه پنجم تosome اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کمتر از نود درصد (۹۰٪) قیمت تحويل روی کشتی (فوب) در خلیج فارس نباشد.

تبصره- قیمت فروش نفت خام و معادلات گازی به پالایشگاه‌های داخلی نسودینج در صد (۹۵٪) قیمت تحويل روی کشتی (فوب) خلیج فارس تعیین می‌شود و قیمت خرید فرآورده‌ها متناسب با قیمت مذکور تعیین می‌گردد.

ب- میانگین قیمت فروش داخلی گاز طبیعی به گونه‌ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجم تosome اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، معادل حداقل هفتاب و پنج درصد (۷۰٪) متوسط قیمت گاز طبیعی صادراتی پس از کسر هزینه‌های انتقال، مالیات و عوارض شود.

تبصره- جهت تشویق سرمایه‌گذاری، قیمت خوارک واحدهای صنعتی، پالایشی و پتروشیمی برای مدت حداقل ده سال پس از تصویب این قانون هر متirmکعب حداکثر شصت و پنج درصد (۶۵٪) قیمت سبد صادراتی در مبدأ خلیج فارس (بدون هزینه انتقال) تعیین می‌گردد.

ج- میانگین قیمت فروش داخلی برق به گونه‌ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجم تosome اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.

تبصره- قیمت تمام شده برق، مجموع هزینه‌های تبدیل انرژی، انتقال و توزیع و هزینه سوخت با بازده حداقل سی و هشت درصد (۳۸٪) نیروگاه‌های کشور و رعایت استانداردها محاسبه می‌شود و هر ساله حداقل یک درصد (۱٪) به بازده نیروگاه‌های کشور افزوده شود به طوری که تا پنجم سال از زمان اجراء این قانون به بازده چهل و پنج درصد (۴۵٪) بررس و همچنین تلفات شبکه‌های انتقال و توزیع تا پایان برنامه پنجم تosome اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به چهارده درصد (۱۴٪) کاهش یابد.

دولت مکلف است با تشکیل کارگروهی مرکب از کارشناسان دولتی و غیر دولتی نسبت به رتبه‌بندی تولیدکنندگان برق از نظر بازده و توزیع کنندگان آن از نظر میزان تلفات، اقدام نموده و سیاستهای تشویقی و حمایتی مناسب را اتخاذ نماید.

تبصره ۱- درخصوص قیمهای برق و گاز طبیعی، دولت مجاز است با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع، میزان و زمان مصرف قیمهای ترجیحی را اعمال کند.

شرکت‌های آب، برق و گاز موقوفه‌دۀ مواردی که از یک انتساب چندین خانواره یا مشترک بهره‌برداری می‌کنند، درصورتی که امکان اضافه کردن کنتور باشد، تنها با اخذ هزینه کنتور و نصب آن نسبت به افزایش تعداد کنتورها اقدام نمایند و درصورتی که امکان اضافه کردن کنتور نباشد مشترکین را به تعداد بهره‌برداران افزایش دهند.

تبصره ۲- قیمت حاملهای انرژی برای پس از سال پایه براساس قیمت ارز منظور شده در بردجه سالانه تعیین می‌گردد.

تبصره ۳- قیمهای سال پایه اجراء این قانون به گونه‌ای تعیین گردد که برای مدت یکسال حداقل مبلغ پکصد هزار میلیارد (۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) رسال و حداکثر مبلغ دویست هزار میلیارد

(۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال درآمد بدست آید.

ماده ۲- دولت مجاز است برای مندیرت آثار نوسان قیمهای حاملهای ارزی
بر اقتصاد ملی قیمت این حاملها را در صورتی که تایست و پنج درصد (۵٪) قیمت تحويل در روی کشی
(غوب) خلیج فارس نوسان کند بدون تغییر قیمت برای مصرف کننده از طریق اخذ مابه التفاوت و یا پرداخت
یارانه اقدام نماید و مبالغ مذکور را در حساب تنظیم بازار حاملهای ارزی در بودجه سوانح مظور کند.
در صورتی که نوسان قیمهای بیش از بیست و پنج درصد (۵٪) شود، در قیمت تجدید نظر خواهد
نمود.

ماده ۳- دولت مجاز است، با رعایت این قانون قیمت آب و کارمزد جمع‌آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند.

الف- میانگین قیمت آب برای مصارف مختلف با توجه به کیفیت و نحوه استعمال آن در کشور
به گونه‌ای تعیین شود که به ترتیب تا پایان برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.

بعضه ۱- دولت مکلف است قیمت تمام شده آب را با در نظر گرفتن هزینه‌های تأمین، انتقال و
توزیع با رعایت بازده تعیین کند.

بعضه ۲- تعیین قیمت ترجیحی و پلکانی برای مصارف مختلف آب با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع
و میزان مصرف مجاز خواهد بود.

ب- کارمزد خدمات جمع‌آوری و دفع فاضلاب براساس مجموع هزینه‌های نگهداری و
بهره‌برداری شبکه پس از کسرابیش ذاتی فاضلاب تحویلی و مکهای دولت در بودجه سوانح (مرسوط به
سیاستهای تشویقی) تعیین می‌گردد.

ماده ۴- دولت موظف است به ترتیب تا پایان برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و
فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به هدفمند کدن یارانه گندم، برنج، روغن، شیر، شکر، خدمات پستی،
خدمات هوایی و خدمات ریلی (مسافری) اقدام نماید.

بعضه- یارانه پرداختی به تولید کنندگان بخش کشاورزی ناید در هر سال کمتر از سال قبل باشد.

ماده ۵- دولت موظف است یارانه آرد و نان را به میزانی که در لایحه بودجه سالانه مشخص
می‌شود با روش‌های مناسب در اختیار مصرف کنندگان مقتضی قرار دهد.

بعضه- سرانه یارانه نان رومتاییان و شهرهای زیر بیست هزار تن جمعیت و اشاره آسیب‌پذیر در
سایر شهرها به تشخیص دولت حداقل پنجاه درصد (۵٪) بیشتر از متوسط یارانه سرانه خواهد بود.

ماده ۶- دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحدهای
تولید نان صفتی و نیز کمک به جریان خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجراء این قانون ادامه فعالیت
آنها با مشکل مواجه می‌شود اتخاذ نماید.

آئین‌نامه اجرانی این ماده توسط وزارت بازرگانی و با همکاری دستگاههای ذیریط تهیه و حداکثر
ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- ماده ۷- دولت مجاز است حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) خالص وجهه حاصل از اجراء این قانون را در قالب بندوهای زیر هزینه نماید:
- الف- یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیر نقدی با لحاظ میزان درآمد خانوار نسبت به کلیه خانوارهای کشور به سرپرست خانوار پرداخت شود.
- ب- اجراء نظام جامع تأمین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل:
- گسترش و تأمین بیمه‌های اجتماعی، خدمات درمانی، تأمین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب العلاج.
  - کمک به تأمین هزینه مسکن، مقاوم سازی مسکن و اشتغال.
  - توانمندسازی و اجراء برنامه‌های حمایت اجتماعی.
- تبصره ۱- آئین نامه اجرائی این ماده شامل چگونگی شناسایی جامعه هدف، تشکیل و به هنگام سازی پایگاههای اطلاعاتی مورد نیاز، نحوه پرداخت به جامعه هدف و پرداختهای موضوع این ماده حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزراء امور اقتصادی و دارالی، رفاه و تأمین اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- تبصره ۲- دولت تواند حساب هدفمندسازی یارانه‌ها را بنام سرپرست خانوارهای مشمول یا فرد واجد شرایط دیگری که توسط دولت تعین می‌شود افتتاح نماید. اعمال مدیریت دولت در نحوه هزینه کرد ووجه موضوع این حساب از جمله زمان مجاز، نوع پرداخت هزینه‌ها و برگشت وجهی که به اشتباہ واریز شده‌اند مجاز است.
- ماده ۸- دولت مکلف است سی درصد (۳۰٪) خالص وجهه حاصل از اجراء این قانون را برای پرداخت کمکهای بلاعوض، یا یارانه سود تمهیلات و یا وجهه اداره شده برای اجراء موارد زیر هزینه کند:
- الف- بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و تشویق به صرفه جویی و رعایت الگوی مصرف که توسط دستگاه اجرائی ذی ربط معروف می‌شود.
- ب- اصلاح ساختار فناوری واحدهای تولیدی در جهت افزایش بهره‌وری انرژی، آب و توسعه تولید برق از منابع تجدیدپذیر.
- ج- جبران بخشی از زیان شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات آب و فاضلاب برق، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفی و شهرداریها و دهیاری‌های ناشی از اجراء این قانون.
- د- گسترش و بهبود حمل و نقل عمومی در چهارچوب قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت و پرداخت حداکثر تا سقف اعتبارات ماده (۹) قانون مذکور.
- ه- حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی و صنعتی.
- و- حمایت از تولید نان صنعتی.
- ز- حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی.
- ح- توسعه خدمات الکترونیک تعاملی با هدف حذف و یا کاهش رفت و آمد های غیر ضرور.
- تبصره- آئین نامه اجرائی این ماده شامل چگونگی حمایت از صنایع، کشاورزی و خدمات و نحوه پرداختهای موضوع این ماده حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزراء امور اقتصادی و دارالی، صنایع

و معدن، جهادکشاورزی، بازرگانی، نفت، نیرو، کشور، اتاق بازرگانی و صنایع و معدن ایران، اتاق تعاون و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۹- منابع موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون اعم از کمکها، تسهیلات و وجوده اداره شده از طریق بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری دولتی و غیر دولتی در اختیار اشخاص مذکور قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۰- دریافت کمکها و یارانه‌های موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون منوط به ارائه اطلاعات صحیح می‌باشد. در صورت احراز عدم صحبت اطلاعات ارائه شده، دولت مکلف است ضمن جلوگیری از

ادامه پرداخت، درخصوص استرداد وجوده پرداختی اقدامات قانونی لازم را بعمل آورد.

اشخاص در صورتی که خود را برای دریافت یارانه‌ها و کمک‌های موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون محق بدانند می‌توانند اعتراض خود را به کمیسیونی که در آئین نامه اجرائی این ماده پیش‌بینی می‌شود راهنمایند.

آئین نامه اجرائی این ماده حداقل سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزراء دادگستری، امور اقتصادی و دارالی، رفاه و تأمین اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۱- دولت مجاز است تا بیست درصد (۲۰٪) خالص وجوده حاصل از اجراء این قانون را به منظور جبران آثار آن بر اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هزینه کند.

ماده ۱۲- دولت مکلف است تمام منابع حاصل از اجراء این قانون را به حساب خاصی به نام هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل واپسی کند. صدرصد (۱۰۰٪) وجوده واپسی در قالب قوانین بودجه سنتوی برای موارد پیش‌بینی شده در مواد (۷)، (۸) و (۱۱) این قانون اختصاص خواهد یافت.

تبصره ۱- دولت مکلف است اعتبارات منابع و مصارف موضوع مواد مذکور را در چهار ردیف مستقل در لایحه بودجه سنتوی درج کند.

تبصره ۲- کمکهای نقدي و غیرنقدي ناشی از اجراء این قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی از پرداخت مالیات بر درآمد موضوع قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن معاف است. کمکهای مزبور به اشخاص مذکور به این تصریح تمام یا قسمی از قیمت کالا یا خدمات عرضه شده توسط آنها مشمول حکم این تصریح خواهد بود.

تبصره ۳- دولت مکلف است گزارش تفصیلی این ماده را هر شش ماه به دیوان محاسبات کشور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۳- تنخواه مورد نیاز اجراء این قانون در تنخواه بودجه سنتوی منظور و از محل منابع حاصل از اجراء این قانون در طول سال مستهنگ می‌شود.

ماده ۱۴- جا به جایی اعتبارات موضوع این قانون در مواد (۷)، (۸) و (۱۱) حداقل ده واحد در صد در بودجه سنتوی مجاز است، به طوری که کل وجوده حاصل در موارد پیش‌بینی شده در این قانون مصرف شود.

ماده ۱۵- به دولت اجازه داده می‌شود ظرف مدت یک ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون،

سازمانی با ماهیت شرکت دولتی به نام سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها با استفاده از منابع (امکانات، نیروی انسانی و اعتبارات) موجود، جهت اجراء این قانون با لحاظ قانون برنامه ایجاد کرده با با اصلاح ساختار و ادغام شرکت‌های موجود تأسیس نماید.

دولت مجاز است وجوه حاصل از اجراء این قانون را که به خزانه واریز می‌شود، عیناً پس از وصول و کسر سهم دولت موضوع ماده (۱۱) به طور مستمر برداشت و بعنوان کمک صرفآ جهت اجراء اهداف و تکاليف مقرر در مواد (۷) و (۸) این قانون در اختیار سازمان قرار دهد تا برابر آن هزینه کند. سازمان به صورت من مرکز اداره می‌شود و صرفآ مجاز به داشتن واحدهای ستادی، برنامه‌ریزی و نظارت در مرکز می‌باشد.

وزراء رفاه و تأمین اجتماعی، امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، راه و ترابری، جهاد کشاورزی، صنایع و معادن، نفت، نیرو و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور عضو مجمع عمومی سازمان می‌باشند.

اساسنامه شرکت شامل ارکان، وظایف و اختیارات، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

وجوه و اعتبارات موضوع این قانون از جمله ماده (۲) و (۱۵) مانند سایر شرکت‌های دولتی در بودجه کل کشور منعکس می‌شود و به جز اختیارات و مجوزهای موضوع این قانون از جمله ماده (۲) و (۱۴) تغییر در سقف اعتبارات شرکت در طول سال با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس مجاز می‌باشد.

وجوه مانده سازمان از هرسال در سال بعد قابل مصرف است و سازمان در هرسال می‌تواند برای سوابت بعد در چهارچوب این قانون تعهد ایجاد نماید.

اعتبارات موضوع این قانون مشمول قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستند هستند - مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶ می‌باشد.

سازمان مکلف است گزارش عملکرد، دریافت و پرداخت منابع حاصل از هدفمندسازی یارانه‌ها را به تفکیک ماده (۷) و (۸) در پایان هر شش ماه در اختیار کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و سایر کمیسیونهای ذی‌ربط مجلس شورای اسلامی قرار دهد.

دیوان محاسبات کشور مکلف است در مقاطع ششم ماهه گزارش عملیات انجام شده توسط سازمان را بر اساس اهداف پیش‌بینی شده در این قانون به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۶ - دولت مجاز است از ابتدای سال ۱۳۸۹ معاافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم را علاوه بر افزایش سالانه آن، متناسب با تغییر و اصلاح قیمتی‌های موضوع این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی طی پنج سال حداقل تا دو برابر افزایش دهد.

قانون فوق مشتمل بر شائزه ماده و شائزه تبعصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ پانزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۲ به ثابت شورای نگهبان رسید.